

قاره سیاه سرزمین نوآوری‌های دیجیتال

اگر نگاهی به عکس‌های ماهواره‌ای کره زمین که در شب گرفته شده، بیندازید با صحنه جالبی مواجه می‌شوید؛ دنیایی متفاوت که با میلیون‌ها چراغ در دل سیاه کهکشان می‌درخشد.

اگر نگاهی به عکس‌های ماهواره‌ای کره زمین که در شب گرفته شده، بیندازید با صحنه جالبی مواجه می‌شوید؛ دنیایی متفاوت که با میلیون‌ها چراغ در دل سیاه کهکشان می‌درخشد. اگر نگاهتان را کمی به پایین بچرخانید؛ یعنی درست در جایی که قاره آفریقا قرار دارد، بدون درنگ این جمله از ذهنتان می‌گذرد: «چه قاره تاریکی، اینجا هیچ شهر و آبادی وجود ندارد». تصور شما تا حدی درست است، زیرا آفریقا کمترین سهم را از زندگی تجمعاتی امروز و شهرهای رنگارنگ و نورانی دارد، اما اگر از این شرایط به این نتیجه رسیده اید که مردم آفریقا یک زندگی کاملاً ابتدایی دارند و از فناوری بویی نبرده‌اند، سخت در اشتباه هستید. این دنیای مرموز با تمام کمبودهایش مهد اختراعاتی است که گاه بسیار جلوتر از کشورهای پیشرفته اروپایی و آمریکایی قرار دارد. آفریقا نقشه‌ای است از نوآوری‌ها که با استفاده از آن براحته می‌توان آینده اختراعات را پیش بینی کرد. نبود ساده‌ترین امکانات مانند برق در این قاره علت اصلی شکوفایی ابداعات است. ما در مورد قاره‌ای صحبت می‌کنیم که هوشمندترین تلفن همراه آن نوکیا 1100 است، شاید تعجب کنید، ولی این گوشی در آفریقا بسیار هوشمندتر از آیفون و گوشی‌های اندرویدی رنگارنگ عمل می‌کند.

نیاز، مادر اختراع

اگر به سواحل دنیا مانند شهرهای جنوبی کشور خودمان سفر کرده باشید با استوانه‌های بزرگی در کنارهای ساحل مواجه می‌شوید که دو به دو به هم وصل شده است. این استوانه‌های چهار وجهی dolos نام دارد که یک سد مطمئن برای حفظ امنیت بنادر است، اما سوال این است که چرا اریک مریفیلد، مخترع گمنام آفریقایی dolos را اختراع کرد؟

نکته: نگاه متفاوت قاره سیاه به فناوری باعث شده اختراعات واقعی در این قاره به وقوع بپیوندد و کسی به فکر ابزارهای جدید و آخرین مدل نباشد و مردم در کشورهای آفریقایی به دنبال حل مشکلات واقعی هستند

اریک مریفیلد معروف‌ترین مخترعی است که احتمالا تا به حال درباره او نشنیده اید! سال 1963، توفانی در یک شهر کوچک به نام لندن شرقی در آفریقای جنوبی، بندر شهر را خراب کرد و در حالی که اریک، بازی فرزندان خود را تماشا می‌کرد، با استفاده از استخوان‌های گاو نر که dolosse نامیده می‌شود، ایده dolos را به وجود آورد. امروزه از این سازه‌های بتونی در تمام بندرهای دنیا به عنوان موج شکن استفاده می‌کنند. اقتصاد کشتیرانی جهانی هرگز بدون این فناوری آفریقایی امکانپذیر نبود.

نگاه متفاوت قاره سیاه به فناوری باعث شده اختراعات واقعی در این قاره به وقوع بپیوندد و کسی به فکر ابزارهای جدید و آخرین مدل نباشد، در حالی که در دیگر مناطق دنیا مردم بیشتر از تولید محصولات جدید صحبت می‌کنند. مردم در کشورهای آفریقایی به دنبال حل مشکلات واقعی هستند و این اجبار بیرونی است که آنها را مجبور به چنین کاری می‌کند و هر حرکتی برای برطرف کردن یک نیاز است. هنگامی که چنین مردمی مشکلی را حل می‌کنند، همزمان مشکلی از مشکلات تمام دنیا رفع می‌شود.

هوشمندی با حداقل امکانات

در آمریکا مردم از امکان استفاده از تلفن همراه به جای عابر بانک‌ها برای پرداخت هزینه‌های متفاوت بسیار شگفت زده شده‌اند. این درحالی است که در آفریقا از ابتدا نیازی به کارت اعتباری نبود و از حدود 12 سال پیش با استفاده از تلفن‌های همراه از طریق سیستم پیام کوتاه شهروندان می‌توانستند قبوض خود را پرداخت کرده و از مغازه‌های مختلف خرید کنند یا حتی هزینه‌های مدرسه کودکان خود را بپردازند. هر روز مبلغی حدود 25 میلیون دلار از طریق سیستم M-Pesa در آفریقای جنوبی جابه‌جا می‌شود و 40 درصد از تولید ناخالص داخلی کشور کنیا از طریق این سیستم و با تلفن‌های همراه انتقال می‌یابد.

سرویس M-Pesa تنها یک برنامه برای تلفن همراه نیست. در واقع این سیستم خود یک تلفن همراه هوشمند برای مردم آفریقا است. آفریقایی‌ها با این فناوری توانسته‌اند مشکل انرژی را کاهش دهند که از مهم‌ترین دغدغه‌های این قاره است. با استفاده از چنین تلفن‌های همراهی حتی می‌توان ایمیل زد و رادیو گوش کرد.

بسیاری از مردم از آیفون و گوشی‌های اندروید، ویندوزفون و بلک‌بری استفاده می‌کنند، اما کمتر کسی از فناوری pay as you go خبر دارد. این ایده، 15 سال پیش توسط شرکتی به نام Vodocam در آفریقا معرفی شد و اکنون یکی از نیروهای برتر در

فعالیت های اقتصادی دنیا به شمار می آید. پیش از این که درباره نوآوری در آفریقا که اساسا بر مبنای نیاز به وجودآمده صحبت کنیم، بهتر است به چند مثال در این زمینه دقت کنید.

طلایی به نام تلفن همراه

شهری مانند ژوهانسبورگ به شهر معدن ها شهرت دارد و روی طلا واقع شده است، اما طلای امروز در این شهر تلفن همراه است. بسیاری از شهرها و صنایع در زمان های قدیم حوالی ریل های قطار ساخته شده است و قبل از آن هم رودخانه ها محل مناسبی برای شکل گیری شهرها بود؛ یعنی دو عامل اصلی برای ارتباط سریع تر، اما امروز ارتباط شکل دیگری به خود گرفته است و روش های الکترونیک حرف اول را می زند. در چنین شرایطی این یک واقعیت است که طلای امروز تلفن همراه است و این دستگاه بسیاری از اتفاقات را ممکن می کند.

بدیهی است قاره ای که همیشه از معدن های طلا مملو بوده است، از طلای نوین نیز غافل نمی شود. از همین رو در کنیا سرویسی به نام iCOW راه اندازی شده که اطلاعات بسیار مهمی در مورد نحوه نگهداری از لبنیات را آموزش می دهد. صنعت لبنیات در این کشور 463 میلیون دلار است که تفاوت یک کشاورز خرده کار و یک مزرعه دار در چند لیتر شیر است. اگر کسی بتواند این اختلاف را ببیماید، می تواند از فقر نجات پیدا کند. این کار به سادگی با استفاده از تلفن همراه صورت می پذیرد. حتی اگر برق نیز وجود نداشته باشد، می توان ادامه داد، زیرا راه های زیادی برای رسیدن به برق وجود دارد. چندی پیش یک مخترع کنیایی به نام ویلیام کاموامبا با استفاده از قسمت های دوچرخه های قدیمی، آسیاب بادی ساخت. کاموامبا قصد دارد تا سیستم انرژی خورشیدی و صنعت برق را در آفریقای شمالی بازسازی کند تا باز هم این قاره فاصله خود را با مصرف گرایی بیشتر کند.

پیش بینی های بیل گیتس

چندی پیش موسس شرکت مایکروسافت که اکنون دوران بازنشستگی خود را سپری می کند، در یک اظهارنظر جالب، سال 2035 را نقطه پایان فقر جهانی دانست. این پیش بینی با توجه به بحران های اقتصادی این روزهای جهان شاید تا حد زیادی عجیب باشد، اما او که خود بتازگی برای پانزدهمین بار در 20 سال اخیر با ثروتی حدود 76 میلیارد دلار عنوان ثروتمندترین فرد دنیا را کسب کرده، بی شک رمز و راز اقتصاد جهانی را خوب می داند. او دلیل این تحول را پیشرفت فناوری دانسته و معتقد است تجارت های الکترونیک به اقتصاد اول جهان تبدیل خواهد شد. فقط کافی است بستر مناسبی برای ورود به این کارزار برای همه آماده شود. بیل گیتس برای تحقق این پیش بینی فقط به صحبت کردن اکتفا نکرده، بلکه سال هاست فارغ از شرکت مایکروسافت فعالیت های خیرخواهانه ای در کشورهای فقیر برای ایجاد زمینه ای مناسب انجام می دهد. در چنین محیط هایی به علت محدودیت های موجود کشتش به اقتصادهای نوپا بیشتر از هر چیزی است. به نظر خالق ویندوز، فناوری مرزهای جغرافیایی را از بین می برد و برای همین تمام کشورها سهم مشترکی در پیشرفت جهان خواهند داشت.

ایران و فناوری های اس ام اسی

در چند سال اخیر سرویس های پیام کوتاه یا همان SMS Base solution به سرویس تلفن همراه کشور وارد شده است و اکنون کاربران تلفن همراه به سرویس هایی مانند Vas و USSD دسترسی دارند. یکی از بهترین امکانات بانکداری الکترونیک، استفاده از کدهای USSD روی تلفن همراه است. این سرویس در هر جا و هر لحظه می تواند بدون نیاز به اینترنت شما را در انجام کارهای بانکی یاری دهد. ویژگی اصلی USSD این است که با ابتدایی ترین گوشی ها هم کار می کند و به گوشی های نیمه هوشمند نیازی نیست. البته این سرویس و دیگر سرویس های اس ام اس بیس هنوز در ابتدای راه است و زیرساخت های لازم آنها در ایران به طور کامل اجرا نشده، اما این یک قدم بزرگ در راستای عبور از مصرف گرایی است، مانند همان چیزی که در آفریقا سال هاست اتفاق افتاده. یادتان باشد لازم نیست حتما تمام ساعت شب را پای تلویزیون مدرن و بزرگ خود فیلم تماشا کنید یا با آخرین تبلت تولید شده شرکت اپل مشغول بازی پرندگان خشمگین باشید تا خلاقیت و فناوری را از نزدیک لمس کنید.

مأنده گیوه چین - جام جم